

med hänsyn härtill ej beredd att anvisa medel till ändamålet med högre belopp än 1 500 000 kronor och förutsätter att Kungl. Maj:t vidtager en mot nedsättningen av anslagsbeloppet svarande begränsning av organisationen.

Vad angår behandlingen av hos allmänna säkerhetstjänsten kvarliggande brev m. m., synes denna fråga böra bli va föremål för ytterligare övcrväganden, varvid i främsta rummet de rättsliga synpunkterna böra närmare klarläggas.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till Kostnader till särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m. för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

Stockholm den 29 juni 1946.

Med undersätlig vördnad.

Nr 451.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1946/47 till arbetsmarknadens reglering m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 239.)

Till Konungen.

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under femte huvudtiteln (punkterna 19—23) föreslagit riksdagen att, i avvidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1946/47 beräkna vissa anslag till arbetsmarknadens reglering m. m., har Kungl. Maj:t i propositionen nr 293, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 17 maj 1946, framlagt slutliga förslag i ämnet.

När arbetsmarknadssituationen kännetecknats av överskott på arbetskraft ha de arbetsmarknadspolitiska strävandena syftat till att bereda de arbetslösa sysselsättning eller i varje fall försörjning. Även i nuvarande läge kvarstår detta problem, ehuru i begränsad omfattning. I en situation med allmän knapphet på arbetskraft förekommer nämligen alltjämt att överskott uppstår inom lokalt begränsade områden. Att överflytta den friställda arbetskraften till underskottsområden är ibland förenat med svårigheter av olika slag. Den kvardröjande arbetslösheten förklaras med att de arbetsökande alltid till en mindre del utgöras av personer, vilka av olika anledningar äro svårplacerade även vid högkonjunktur. Vidare är det ofta icke möjligt eller lämpligt att

efter inträffad arbetslöshet omedelbart överflytta den arbetslöse till annat yrkesområde eller anvisa honom arbete på annan ort än hemorten.

Uppmärksamheten har emellertid i nuvarande situation särskilt måst inriktas på uppgiften att tillgodose näringslivets behov av arbetskraft. Såsom exempel på åtgärder i detta syfte har departementschefen i ovanberörda statsrådsprotokoll den 17 maj 1946 omnämnt underlättande av arbetskraftens rörlighet, fortsatt utjämning av sysselsättningen inom de säsongbetonade yrkena, utnyttjande av de partiellt arbetsföra och vissa grupper av icke arbetande kvinnor samt rationalisering av jordbruket. Det är enligt riksdagens mening angeläget att de sålunda angivna utvägarna prövas för tillgodoseende av rådande behov av arbetskraft.

Departementschefen har framhållit att genom snabbare rationalisering av jordbruket den tidvis framträdande arbetskraftsbristen inom denna näringsgren skulle minskas och industriens möjligheter att få tillskott av arbetskraft skulle ökas. Enligt riksdagens mening har man att räkna med att den rådande knappheten kommer att bestå under nästkommande budgetår. Jordbruket, vars rationalisering på många håll hunnit mycket långt och som har att vidkännas brist på arbetskraft även vid andra tider än sådd och skörd, lär för närvarande icke kunna förväntas lämna tillskott av arbetskraft till andra näringsgrenar. På grund härav vill riksdagen understryka departementschefens uttalande, att tillgodoseendet av arbetskraftsbehovet för jordbruket, liksom även för skogsbruket, påkallar särskilda ansträngningar från arbetsmarknadsorganens sida.

Riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts förslag om jämkningar i gällande bestämmelser om statsbidrag till kommunernas arbetslöshetskostnader. Riksdagen förutsätter därvid att den föreslagna differentieringen av den maximala årskostnaden med hänsyn till kommunernas ekonomiska bärkraft icke kommer att medföra nämnvärd ökning av det administrativa arbetet vid bidragens bestämmande.

Riksdagen bifaller jämväl förslaget om särskilt ortstillägg för arbetare, som hänvisas till beredskapsarbete utom hemorten. Framhållas må att en tillämpning av ett dylikt bidragssystem icke kommer att helt undanröja den olägenhet för den enskilde, som är förenad med hänvisning till beredskapsarbete på annan ort.

För närvarande pågår en utredning angående organisationen och utformningen av de s. k. arkivarbetena. Departementschefen har meddelat, att i avbidan på utredningens slutförande viss provisorisk löneförbättring övervägts för arkivarbetare med försörjningsplikt. Till sådana arkivarbetare skulle utgå familjetillägg, graderade efter försörjningsbördans storlek. Riksdagen har beretts tillfälle att yttra sig i frågan innan beslut i ärendet fattas.

Riksdagen vill erinra, att frågan om införande av särskilda familjetillägg för arkivarbetare varit föremål för behandling av 1941 års riksdag. Riksdagen uttalade därvid (skrivelse nr 436), att riksdagen icke kunnat undgå att hysa betänkligheter mot att åstadkomma höjning av arkivarbetarnas löner genom införande av familjelön, särskilt med hänsyn till de konsekvenser beträffande lönesättningen vid andra med statsmedel understödda arbeten, som därav kunde befaras uppstå. Enligt riksdagens mening borde såvitt möjligt samma lönesystem tillämpas vid arkivarbeten som vid andra arbeten, vilka anordnats i arbetslöshetsbekämpande syfte.

Riksdagen vill icke motsätta sig att arkivarbetarna erhålla viss höjning av gällande löneförmåner, men kan för sin del icke ansluta sig till förslaget, att

de ifrågasatta lönetilläggen graderas såsom familjelön. I den mån lönetillägg medgivas, böra dessa enligt riksdagens mening utgå med lika belopp utan avseende å försörjningsbördan samt med högst det belopp, som föreslagits av de inom arbetsmarknadskommissionen tillsatta särskilda sakkunniga.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om vattenavledningsföretaget Lyckebyån samt företagarföreningar inom vissa län bifallas av riksdagen.

Ej heller ha Kungl. Maj:ts beräkningar av medelsbehovet givit riksdagen anledning till erinran.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag för budgetåret 1946/47 under femte huvudtiteln anvisat *dels* till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Avlöningar ett förslagsanslag av 2 650 000 kronor, *dels* till Statens arbetsmarknadskommission m. m.: Omkostnader ett förslagsanslag av 850 000 kronor, *dels* till Länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalterna: Avlöningar ett förslagsanslag av 9 500 000 kronor, *dels* till Länsarbetsnämnderna och arbetsförmedlingsanstalterna: Omkostnader ett förslagsanslag av 3 300 000 kronor, *dels* till Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m. ett reservationsanslag av 22 000 000 kronor, *dels ock* till Kostnader för överflyttning av arbetskraft ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor.

Stockholm den 29 juni 1946.

Med undersätlig vördnad.

Nr 452.

Godkänd av första kammaren den 29 juni 1946.

Godkänd av andra kammaren den 29 juni 1946.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående framläggande för riksdagen av förslag till anläggande av en storflygplats invid Stockholm m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 205.)

Till Konungen.

I de likalydande motionerna I:123 och II:232 har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att förslag till anläggande av en storflygplats invid Stockholm snarast måtte föreläggas årets riksdag.

Vidare har i de likalydande motionerna I:124 och II:231 hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t snarast ville för riksdagen framlägga förslag om anläggande av en storflygplats.

I årets statsverksproposition har chefen för kommunikationsdepartementet vid anmälan av ärendena angående anslag å kapitalbudgeten för budgetåret 1946/47 under luftfartsfonden framhållit, att han icke vore beredd att utan ytterligare utredning taga ställning till det av 1944 års flygplatsutredning framlagda förslaget om anläggande av en storflygplats. Då frågan om en yt-